

DECYZJA KOMISJI**z dnia 23 marca 2011 r.****w sprawie pomocy państwa nr C 39/07 wdrożonej przez Włochy na rzecz Legler S.p.A.***(notyfikowana jako dokument nr C(2011) 1758)***(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2012/51/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwany dalej „Traktatem”), w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzję Komisji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu⁽¹⁾,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 5 kwietnia 2007 r., w sześć miesięcy po przyznaniu pomocy na ratowanie zatwierdzonej przez Komisję jako zgodnej z rynkiem wewnętrznym⁽²⁾, Włochy zgłosiły plan restrukturyzacji Legler S.p.A.
- (2) W dniu 25 września 2007 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie planu restrukturyzacji⁽³⁾. Uwagi Włoch otrzymano w dniu 30 listopada 2007 r.
- (3) W dniu 10 grudnia 2007 r. Komisja otrzymała uwagi od zainteresowanej strony. Zostały one przekazane Włochom pismem z dnia 3 marca 2008 r. Włochy przedstawiły własne uwagi pismem z dnia 20 maja 2008 r.
- (4) W dniu 23 lipca 2008 r. władze włoskie wycofały zgłoszenie pomocy na restrukturyzację, stwierdzając, iż zrezygnowano z realizacji planu.
- (5) Komisja zwróciła się do władz włoskich o przedstawienie dodatkowych informacji w dniu 8 sierpnia 2008 r., 22 października 2008 r., 9 lutego 2009 r., 4 września 2009 r. i 17 marca 2010 r., na co władze włoskie

⁽¹⁾ Dz.U. C 289 z 1.12.2007, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. C 159 z 12.7.2007, s. 2. Pomoc na ratowanie została zatwierdzona na okres od dnia 5 października 2006 r. do dnia 5 kwietnia 2007 r.

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

odpowiedziały pismami z dnia 26 września 2008 r., 1 grudnia 2008 r., 3 czerwca 2009 r., 6 października 2009 r., 24 lutego 2010 r. i 20 kwietnia 2010 r.

II. OPIS**II.1. Beneficjent**

- (6) Legler S.p.A. jest spółką dominującą włoskiej grupy zajmującej się produkcją włókienniczą (zwanej dalej „Legler”, „grupą” lub „przedsiębiorstwem”), założonej w 1863 r., która w momencie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego składała się z kilku podmiotów prawnych, tj. Legler Ottana S.p.A., Legler Siniscola S.p.A. i Legler Macomer S.p.A. Legler S.p.A. posiadała pakiet mniejszościowy w spółce Legler Maroc SA oraz 40 % akcji spółki Legler Ottana S.p.A. Pakiet większościowy Legler S.p.A. posiadała spółka holdingowa Piltar Ltd (zwana dalej „Piltar”).
- (7) W 2007 r. Legler zatrudniał 1 213⁽⁴⁾ osób oraz posiadał zakłady w regionie Sardynii (w miejscowości Macomer – prowincja Oristano oraz w miejscowości Siniscola i Ottana – prowincja Nuoro) i w regionie Lombardii (w miejscowości Ponte San Pietro – prowincja Bergamo). Obrót grupy wyniósł 101 mln EUR w 2006 r. i 30,9 mln EUR we wrześniu 2007 r.
- (8) Legler specjalizuje się w produkcji wysokiej jakości denimu; w tym sektorze przedsiębiorstwo było liderem rynku włoskiego i niemieckiego oraz ważnym dostawcą na rynki Francji i Beneluksu. Zgodnie z oświadczeniem władz włoskich rynek denimu obejmuje dwa segmenty: segment *prêt-à-porter*, w którym sprzedawane są znane marki (był to główny sektor działalności Legler), oraz segment produkcji masowej, w którym konkurencja ma głównie charakter cenowy. Konkurentami Legler były podmioty z siedzibą we Włoszech, Grecji, Francji, Tunezji, Turcji i Japonii. Pierwsze trudności Legler napotkał w 2003 r., kiedy znaczną część produkcji przeniesiono do Azji lub południowego regionu Morza Śródziemnego.
- (9) W dniu 30 maja 2007 r. na posiedzeniu zarządu SFIRS S.p.A., spółki inwestycyjnej regionu Sardynii, podjęto decyzję w sprawie zakupu od Intex S.p.A., spółki w likwidacji, za kwotę 450 000 EUR, zadłużenia Legler S.p.A. i Siniscola S.p.A. o wartości nominalnej 17 mln EUR.

⁽⁴⁾ Dane te odpowiadają liczbie pracowników zatrudnionych przez spółkę w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu całego przedmiotowego okresu.

- (10) Na tym samym posiedzeniu SFIRS podjął również decyzję w sprawie przekształcenia części 17 mln EUR zadłużenia Legler, w kwocie 14,5 mln EUR, na kapitał Legler.
- (11) W dniu 31 maja 2007 r. na walnym zgromadzeniu Legler dokonano zamiany zadłużenia na kapitał. Poprzez przekształcenie części zadłużenia Legler (o wartości nominalnej 14,5 mln EUR) w kapitał Legler, SFIRS nabył 49 % akcji zwykłych (i 100 % akcji uprzywilejowanych⁽⁵⁾) Legler S.p.A. Pozostałe 51 % akcji zachował Piltar.
- (12) W styczniu 2008 r. SFIRS podjął decyzję w sprawie zbycia swoich akcji Legler S.p.A. i pozostałego zadłużenia grupy Legler, i wystosował zaproszenie do wyrażenia zainteresowania połączonym zakupem kapitału i zadłużenia.
- (13) Zwycięska oferta, złożona przez spółkę Ferratex s.r.l. (zwaną dalej „Ferratex”), wynosiła łącznie 2 000 001 EUR. Zgodnie z oświadczeniem władz włoskich cena ta odzwierciedlała wartość rynkową łącznych zobowiązań Legler i jego spółek zależnych na rzecz SFIRS, oszacowanych przez niezależnego rzeczoznawcę na kwotę 2 mln EUR, powiększoną o symboliczną cenę 1 EUR za pakiet akcji Legler w posiadaniu SFIRS, również w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy. Sprzedaż nastąpiła w dniu 25 stycznia 2008 r.
- (14) Pomiędzy grudniem 2007 r. a sierpniem 2008 r. Legler wstrzymał jednak działalność wszystkich swoich zakładów, które do tej pory pozostają nieczynne.
- (15) W dniu 23 lipca 2008 r. spółka Legler S.p.a. zmieniła nazwę na Texfer S.p.A. Zmieniono również nazwy jej spółek zależnych z regionu Sardynii na, odpowiednio, Texfer Ottana S.p.A., Texfer Siniscola S.p.A. i Texfer Macomer S.p.A.
- (16) W dniu 18 sierpnia 2008 r. właściwy sąd ogłosił upadłość spółki dominującej grupy, a w dniu 13 listopada 2008 r. została ona wraz ze swoimi spółkami zależnymi objęta zbiorowym postępowaniem upadłościowym pod nazwą „*amministrazione straordinaria*”.
- (17) Wkrótce po bezskutecznym upływie terminu spłaty przez Legler pożyczki na ratowanie bank uruchomił gwarancję pomocy na ratowanie. W następstwie tego właściwy minister zwrócił kwotę pożyczki wraz z odsetkami w dniu 16 września 2008 r.
- (18) W dniu 21 października 2010 r. ogłoszono upadłość Texfer S.p.A. W dniu 17 i 18 listopada 2010 r. ogłoszono również upadłość Texfer Ottana S.p.A., Texfer Siniscola S.p.A. i Texfer Macomer S.p.A.

Sytuacja finansowa beneficjenta

- (19) W 2006 r. wartość kapitału Legler osiągnęła wartość ujemną – 8,6 mln EUR, choć jeszcze w 2005 r. miał on wartość dodatnią 17,2 mln EUR. Przedsiębiorstwo wykazało stratę w wysokości 25,9 mln EUR w 2006 r., i 28,1 mln EUR w 2005 r. Jego obrót wyniósł 101,4 mln EUR w 2006 r. oraz 124,2 mln EUR w 2005 r. Wskaźnik EBITDA wyniósł – 10,9 w 2006 r. i – 0,7 w 2005 r. Wzrósł również koszt odsetek.
- (20) Na dzień 30 listopada 2007 r. kapitał Legler posiadał wartość ujemną 16,3 mln EUR. Straty za lata 2003–2007 wyniosły 94,9 mln EUR, a sytuacja przedsiębiorstwa stale się pogarszała, na co wskazywały rosnące straty i spadający obrót.
- (21) W dniu 13 listopada 2008 r. grupa została objęta zbiorowym postępowaniem upadłościowym na mocy przepisów prawa krajowego, które zakończyło się ogłoszeniem upadłości (zob. motywy 16–18).

II.2. Środki restrukturyzacyjne

- (22) Zgłoszony przez Włochy plan restrukturyzacji (*piano industriale*) (zwany dalej również „planem”) obejmował okres 3 lat (2007–2009) i składał się z trzech środków: (i) 13 mln EUR w formie gwarancji średnioterminowej na okres restrukturyzacji, zastępującej gwarancję sześciomiesięczną zatwierdzoną jako pomoc na ratowanie⁽⁶⁾; (ii) 13,2 mln EUR w formie dotacji bezpośredniej; oraz (iii) 13 mln EUR w formie przekształcenia zadłużenia w kapitał. W dniu 31 maja 2007 r. SFIRS dokonał jednak zamiany zadłużenia na kapitał w kwocie nominalnej 14,5 mln EUR.
- (23) Pomimo iż władze włoskie przedstawiły plan restrukturyzacji (*piano industriale*) na lata 2007–2009, oświadczyły one, iż faktyczny okres restrukturyzacji będzie trwał od dnia 1 czerwca 2007 r. do końca 2012 r. Jedynymi danymi, jakie udostępniono w celu zobrazowania postępów w restrukturyzacji przedsiębiorstwa od roku 2009 do roku 2012, były przepływy pieniężne i ewolucja zobowiązań nowo utworzonego przedsiębiorstwa.

⁽⁵⁾ Akcje uprzywilejowane nadawały akcjonariuszowi preferencyjne prawa w zakresie podziału zysku i spłaty kapitału w przypadku rozwiązania przedsiębiorstwa.

⁽⁶⁾ Tj. do dnia 31 grudnia 2012 r.

- (24) W takim szerszym ujęciu czasowym ogólny koszt utworzenia nowego przedsiębiorstwa poprzez połączenie spółki Legler S.p.A. i jej spółek zależnych z regionu Sardynii wyniósł 106,2 mln EUR, w tym 86,7 mln EUR przeznaczono by na rozległą reorganizację grupy, a pozostałą kwotę na odtworzenie kapitału i pokrycie strat.
- (25) Nowo utworzone przedsiębiorstwo zajmowałoby się tradycyjnym obszarem działalności spółki, którym jest wysokiej jakości denim, natomiast pozostałe dwie linie produkcyjne (sztruks i tkaniny płaskie) zostałyby zamknięte. Ponadto lokalizacja geograficzna grupy zostałaby skoncentrowana w tylko dwóch zakładach produkcyjnych (Siniscola i Ottana), znajdujących się w tym samym regionie. Pozostałe aktywa zostałyby sprzedane, aby zapewnić Legler własny wkład i obniżyć koszty energii, transportu i personelu. W planie nie uwzględniono zakładu w Macomer⁽⁷⁾.
- (26) W planie przewidziano również udział nowego akcjonariusza, wspólnie z SFIRS, a także wskazano konieczność pozyskania linii kredytowych ze źródeł prywatnych w celu zrealizowania procesu reorganizacji.

II.3. Przesłanki do wszczęcia postępowania

- (27) W decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja wyraziła wątpliwość, czy zamiana zadłużenia na kapitał była pozbawiona elementów pomocy państwa. Komisja poddała w wątpliwość, czy inwestor prywatny zgodziłby się na zamianę zadłużenia na akcje przedsiębiorstwa w danych okolicznościach, szczególnie jeśli wziąć pod uwagę, iż jak się wydaje, część działalności spółki była od szeregu miesięcy zawieszona, a władze włoskie nie przedstawiły Komisji scenariusza kontrfaktycznego na poparcie tezy SFIRS, iż inwestowanie w Legler oraz ponoszenie kosztów restrukturyzacji przedsiębiorstwa jest mniej opłacalne niż likwidacja grupy.
- (28) W kwestii zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym w świetle *Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw*⁽⁸⁾ (zwanymi dalej „wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji”) Komisja w pierwszej kolejności postawiła pytanie, czy trudności Legler mogłyby rozwiązać udziałowiec większościowy, Piltar, i czy w ramach grupy miała miejsce arbitralna alokacja kosztów.
- (29) Po drugie, Komisja wyraziła wątpliwość, czy plan może przywrócić długoterminową rentowność z uwagi na, jak się wydaje, niewystarczającą pewność co do planowanego

zbycia aktywów i linii produkcyjnych oraz nierealistyczny charakter wielu założeń co do przyszłych warunków operacyjnych, ze względu na zawieszenie przez Legler produkcji. Komisja poddała również w wątpliwość, czy zaproponowane środki kompensacyjne są realne i przekraczają zakres środków niezbędnych do przywrócenia rentowności, czy wysokość wkładu własnego jest wystarczająca oraz czy zachowana została zasada „pierwszy i ostatni raz”.

- (30) Wreszcie, Komisja zwróciła się do władz włoskich o przedstawienie informacji dotyczących wyrażonych wątpliwości (pochodzenie kredytu SFIRS, szczegółowe informacje na temat Piltar i alokacji kosztów w ramach grupy, faktycznego prawdopodobieństwa pozyskania przez Legler nowego akcjonariusza oraz dostępu do środków prywatnych niezbędnych do reorganizacji Legler).

III. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (31) Pismem z dnia 14 grudnia 2007 r. zainteresowana strona przedstawiła swoje uwagi na temat decyzji w sprawie wszczęcia postępowania. Zdaniem tej strony trzeciej przedmiotowe środki spowodowałyby zakłócenie konkurencji, zaś w sektorze występuje znaczna nadprodukcja. Strona przedstawiła dane liczbowe dotyczące światowej zdolności produkcyjnej denimu na rok 2006, wskazując na globalną nadprodukcję na poziomie 27 %.

IV. UWAGI WŁOCH

- (32) Po pierwsze, władze włoskie wyjaśniły, w jaki sposób SFIRS stał się akcjonariuszem większościowym Legler. W marcu 2007 r. SFIRS nabył zadłużenie spółek Legler S.p.a i Legler Siniscola S.p.A. od Intex S.p.A., spółki w likwidacji, za cenę 450 000 EUR. W dniu 31 maja 2007 r. SFIRS dokonał przekształcenia części tego zadłużenia, w kwocie nominalnej 14,5 mln EUR, na kapitał Legler, tym samym nabywając 49 % akcji zwykłych Legler (pozostałe 51 % zachował Piltar) oraz 100 % akcji uprzywilejowanych przedsiębiorstwa⁽⁹⁾.
- (33) Po drugie, władze włoskie wyjaśniły, że Piltar był jedynie spółką celową kontrolowaną przez osoby fizyczne. Została ona utworzona wyłącznie w celu nabycia pakietu akcji Legler i nie prowadziła żadnej innej działalności gospodarczej. Władze włoskie dodały, iż Piltar już wcześniej oświadczył jednoznacznie, że nie zamierza wspierać przedsiębiorstwa finansowo i chce stopniowo pozbywać się swoich akcji grupy. Wydaje się, że wraz z pakietem 49 % akcji SFIRS faktycznie nabył prawo do zakupu pozostałych 51 % akcji zwykłych Legler.

- (34) Po trzecie, władze włoskie zobowiązały się dostarczyć informacje w sprawie środków kompensacyjnych.

⁽⁷⁾ Dla tego zakładu przewidziano w planie odrębny plan przemysłowy.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji – *Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw* (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2) i *Komunikat Komisji dotyczący przedłużenia okresu ważności Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw* (Dz.U. C 156 z 9.7.2009, s. 3).

⁽⁹⁾ Zob. przyp. 6 powyżej.

- (35) Po czwarte, Włochy oświadczyły, że segmenty rynku, których dotyczy plan restrukturyzacji Legler mający przywrócić rentowność opisany w motywie 25, wykazują zachęcające tendencje. Władze włoskie wspomniały również, iż przedsiębiorstwo zamierza pozyskać prywatne linie kredytowe i nowego akcjonariusza w celu sfinansowania części planu, oraz stwierdziły, iż podjęto już kroki w tym celu.
- (36) Dalej, w odpowiedzi na uwagi strony trzeciej władze włoskie wskazały, iż udział Legler w rynku w roku 2006 wyniósł zaledwie 0,27 %. Dodały również, że w planie przewidziano, w charakterze środka kompensacyjnego, obniżenie zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa o 22 % w stosunku do roku 2006 i o 40 % w stosunku do roku 2005. W związku z tym władze włoskie uznały, iż pomoc nie zakłóciłaby konkurencji w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (37) W pismach przesłanych po wycofaniu planu restrukturyzacji władze włoskie argumentowały, iż zamiana zadłużenia na kapitał nie kwalifikowałaby się jako pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu z uwagi na to, że SFIRS działał zgodnie z zasadą prywatnego inwestora. W opinii władz włoskich inwestor prywatny działałby w ten sam sposób, chcąc uniknąć upadłości i odzyskać przynajmniej część swojej wierzytelności w jak najskuteczniejszy sposób, tj. poprzez przekształcenie jej na kapitał i restrukturyzację przedsiębiorstwa wspólnie z nowym inwestorem prywatnym i z wykorzystaniem nowej linii kredytowej.

V. OCENA

- (38) Zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽¹⁰⁾ zainteresowane państwo członkowskie może wycofać zgłoszenie w rozumieniu art. 2 w pożądanym czasie, zanim Komisja podejmie decyzję na podstawie art. 4 lub 7.
- (39) W tym przypadku, w sytuacji gdy Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, Komisja zamyka takie postępowanie na podstawie art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia.
- (40) Komisja pragnie zauważyć, iż Włochy nie wdrożyły dotacji bezpośredniej w kwocie 13,2 mln EUR oraz że ten projekt pomocowy nie będzie przez nie kontynuowany. Ze względu na wycofanie planu restrukturyzacji formalne postępowanie wyjaśniające wszczęte w sprawie tego środka straciło uzasadnienie.
- (41) Ze względu na bezprawne wdrożenie przez Włochy dwóch pozostałych zgłoszonych środków restrukturyzacyjnych, w celu zamknięcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja musi ustalić, czy stanowią one pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, a jeśli tak, to czy taka pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

- (42) Artykuł 107 ust. 1 Traktatu stanowi, iż wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (43) W przypadku gdy pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu zostaje lub ma zostać przyznana przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji, zgodność takiej pomocy z rynkiem wewnętrznym musi zostać oceniona w oparciu o wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji. Stosownie do tego pomoc może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu wyłącznie w przypadku, gdy spełnione zostały warunki określone w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji.

V.1. Istnienie pomocy

Przedłużenie gwarancji pomocy na ratowanie na cały okres restrukturyzacji

- (44) Gwarancja pomocy na ratowanie w kwocie 13 mln EUR nie wygasła po upływie sześciomiesięcznego okresu, na który została zatwierdzona przez Komisję, ale została utrzymana w mocy po wycofaniu zgłoszenia planu (zob. motyw 17).
- (45) Przedłużenie gwarancji pomocy na ratowanie zostało zgłoszone jako środek przyznany przy użyciu zasobów właściwego ministerstwa, finansowany z budżetu państwa. Tym samym został on przyznany przy użyciu zasobów państwa i może zostać przypisany państwu. Gwarancja stanowi korzyść selektywną, której przedsiębiorstwo nie mogłoby uzyskać w innej sytuacji ze względu na swoją sytuację finansową. Tym samym uwolniła ona Legler od kosztów, które przedsiębiorstwo poniosłoby w innej sytuacji. Ponadto ze względu na wdrożenie przez Legler procesu restrukturyzacji mającego na celu wznowienie produkcji, pomoc mogła zakłócić konkurencję na rynku wewnętrznym i wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Efekt zakłóceń powodowany przez ten środek podkreśliła strona trzecia, która wskazała również, iż sektor dotknięty jest nadprodukcją.
- (46) W związku z powyższym Komisja uznaje, iż przedłużenie gwarancji pomocy na ratowanie, będącej również środkiem restrukturyzacyjnym, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (47) Ustalając kwotę pomocy, Komisja przywołuje pkt 4.1 lit. a) obwieszczenia w sprawie gwarancji⁽¹¹⁾, zgodnie z którym „w przypadku spółek mających trudności,

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽¹¹⁾ Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10).

gwarant działający w warunkach rynkowych, jeśli istnieje, w momencie naliczania gwarancji naliczyłyby wysoką stawkę, uwzględniając spodziewany współczynnik braku spłaty, jakiego oczekuje; jeśli prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie w stanie spłacić kredytu staje się szczególnie wysokie, taka stawka rynkowa może nie istnieć, a w wyjątkowych okolicznościach, element pomocowy gwarancji może okazać się tak wysoki, jak kwota skutecznie zabezpieczona tą gwarancją”.

- (48) W świetle poważnych trudności finansowych Legler w momencie przyznania gwarancji (rosnące straty, spadający obrót i ujemny kapitał, jak opisano w motywach 19–21 i 52), Komisja wyraża pogląd, iż było wysoce nieprawdopodobne, by przedsiębiorstwo mogło uzyskać pożyczkę bankową na rynku bez interwencji państwa; w związku z tym Komisja uznaje, iż kwota pomocy odpowiada łącznej wysokości kwoty pożyczki⁽¹²⁾.

Zamiana zadłużenia na kapitał

- (49) Komisja pragnie zauważyć, iż zamiana została wdrożona przez SFIRS, podmiot publiczny, którego główny akcjonariusz, region Sardynii, ma dominujący wpływ na jego decyzję⁽¹³⁾. Włochy nigdy nie negowały tego faktu. Komisja uznaje zatem, iż przedmiotowy środek można przypisać państwu, i że został on przyznany przy użyciu zasobów państwa. Jest to również środek selektywny, ponieważ sprzyja on jednemu przedsiębiorstwu – Legler. Ponadto ze względu na fakt, iż dążeniem Legler był proces restrukturyzacji, który pozwoli na wznowienie produkcji, pomoc mogła zakłócić konkurencję na rynku wewnętrznym i wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Potencjalny efekt zakłócenia konkurencji został również podkreślony w uwagach przedstawionych przez stronę trzecią, która wskazała również, iż sektor dotknięty jest nadprodukcją.
- (50) W odpowiedzi Włochy stwierdziły, iż przedmiotowy środek nie zapewniał Legler żadnej korzyści, ponieważ ich zdaniem był on zgodny z zasadą inwestora prywatnego.
- (51) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem⁽¹⁴⁾ w celu ustalenia, czy Legler uzyskał korzyść przy użyciu zasobów państwa, należy określić, czy w podobnych okolicznościach inwestor prywatny o specyfice porównywalnej do SFIRS byłby skłonny do dokonania podobnej zamiany

zadłużenia na kapitał, biorąc pod uwagę dostępne informacje i przewidywalne zmiany według stanu na dzień przeprowadzenia transakcji.

- (52) Po pierwsze, w oparciu o sprawozdania finansowe Legler Komisja pragnie zauważyć, iż w 2007 r. przedsiębiorstwo posiadało środki w kwocie 1,8 mln EUR i kapitał ujemny w kwocie -16,2 mln EUR; w latach 2003–2007 straty wyniosły 94,9 mln EUR, a sytuacja przedsiębiorstwa wyraźnie się pogarszała, o czym świadczą rosnące straty i spadający obrót.
- (53) Komisja pragnie również zauważyć, iż pomimo opisanej powyżej krytycznej sytuacji finansowej SFIRS nie przeprowadził szczegółowej analizy kosztów i korzyści ani oceny ryzyka transakcji. Pomimo licznych wniosków ze strony Komisji, władze włoskie *de facto* nie przedstawiły uzasadnionego scenariusza kontrfaktycznego, z którego wynikałoby, iż wybór SFIRS był scenariuszem bardziej pożądanym niż likwidacja Legler.
- (54) Podobne uwagi zostały przedstawione przez Banca d'Italia w sprawozdaniu⁽¹⁵⁾ przygotowanym po zbadaniu działalności SFIRS. W sprawozdaniu tym skrytykowano działania SFIRS za niekompletność wcześniejszej analizy zamiany zadłużenia na kapitał oraz za wewnętrzną sprzeczność faktu dokonywania „inwestycji” bez konkretnych szans na odzyskanie środków.
- (55) Niezależnie od tej oceny, przedsiębiorstwo było w sytuacji finansowej, która nie skłoniłaby racjonalnego inwestora prywatnego w warunkach gospodarki rynkowej do zawarcia podobnej transakcji.
- (56) W tym kontekście Komisja pragnie również zauważyć, że zgłoszonego przez przedsiębiorstwo planu restrukturyzacji (*Piano Industriale*) nie można uznać za realistyczną podstawę dla przewidywań co do przyszłych wyników przedsiębiorstwa. Sam fakt, iż plan nie obejmował całego okresu restrukturyzacji lecz jedynie jego część, oraz nie zawierał informacji na temat dalszych postępów restrukturyzacji (zob. motyw 23) pokazuje wyraźnie, że brak takich informacji odwiódłby każdego inwestora prywatnego od zawarcia przedmiotowej transakcji.
- (57) Po drugie, jeżeli chodzi o faktyczne szanse odzyskania przez SFIRS kwot należnych ze strony Legler, to uzyskanie przez SFIRS statusu akcjonariusza poprzez zamianę zadłużenia na kapitał *de facto* osłabiło pozycję jej wierzycieli w stosunku do poprzedniej pozycji wierzyciela uprzywilejowanego.
- (58) Wartość i przyszłe perspektywy inwestycji kapitałowych SFIRS w momencie zamiany zadłużenia na kapitał wydawały się zbyt ograniczone, by zrównoważyć opisane powyżej ryzyko, szczególnie w świetle krytycznej sytuacji

⁽¹²⁾ Zob. również decyzja Komisji z dnia 28 października 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 59/07 na rzecz spółki Ixfin (Dz.U. L 167 z 1.7.2010, s. 39).

⁽¹³⁾ SFIRS S.p.A. (pośrednik finansowy w rozumieniu art. 106 i 107 dekretu legislacyjnego nr 385 z dnia 1 września 1993 r.) przygotowuje plany i programy oraz projekty wytycznych Autonomicznego Regionu Sardynii związane z gospodarczym i społecznym rozwojem regionu. SFIRS jest instrumentem operacyjnym Autonomicznego Regionu Sardynii, który posiada 93 % akcji spółki. SFIRS kierowany jest przez zarząd powoływany przez Autonomiczny Region Sardynii. Ponadto SFIRS podlega tym samym kompetencjom w zakresie kierowania i kontroli, co administracja Autonomicznego Regionu Sardynii.

⁽¹⁴⁾ Sprawa C-482/99 Francja przeciwko Komisji, pkt 70. Sprawa C-42/93 Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 13.

⁽¹⁵⁾ Przedstawionym przez Włochy jako załącznik do pisma z dnia 29 maja 2009 r.

finansowej przedsiębiorstwa. Fakt ten został wyraźnie podkreślony w niezależnej wycenie przedsiębiorstwa, w której określono symboliczną wartość 1 EUR.

- (59) W oparciu o powyższe ustalenia można uznać, że przeprowadzając zamianę zadłużenia na kapitał, SFIRS nie działał jak inwestor prywatny w normalnych warunkach rynkowych. Inwestor prywatny nie zawarłby takiej transakcji bez wcześniejszej wiarygodnej i realistycznej oceny, z której wynikałoby, że zamiana zadłużenia na kapitał byłaby bardziej opłacalna niż utrzymanie statusu wierzyciela uprzywilejowanego przedsiębiorstwa.
- (60) W związku z tym, dokonując zamiany zadłużenia na kapitał, SFIRS udzielił Legler korzyści.
- (61) Z powyższego wynika, iż zamiana zadłużenia na kapitał stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (62) W kwestii obliczenia kwoty pomocy należy zauważyć, że pojęcie pomocy państwa ogranicza się do pomocy przyznanej przy użyciu zasobów publicznych. Kwota pomocy musi zostać obliczona w oparciu o rynkową wartość zadłużenia przekształconego przez SFIRS na kapitał Legler. Jeżeli zatem całkowita wartość nominalna zadłużenia Legler wobec SFIRS wynosiła 17 mln EUR, a w dniu poprzedzającym zamianę jego wartość rynkowa wynosiła 450 000 EUR, to wartość rynkowa transakcji, w ramach której SFIRS przekształcił na kapitał 85,3 % swojej całkowitej wiarygodności, tj. wartość nominalną 14,5 mln EUR, wynosiła 383 850 EUR (tj. 85,3 % z 450 000 EUR). Korzyść udzielona przy użyciu zasobów państwa wynosiła zatem 383 850 EUR. Z drugiej strony, wartość nominalna zamienionej wiarygodności może być postrzegana jako korzyść wyłącznie z rachunkowego punktu widzenia.

V.2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

- (63) Ze względu na fakt, iż dwa zgłoszone środki (gwarancja publiczna i zamiana zadłużenia na kapitał) uznano za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, Komisja musi ustalić, czy pomoc taka jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.
- (64) Zgodność przedmiotowych środków pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym musi zostać oceniona w oparciu o wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji.
- (65) W przypadku gwarancji publicznej w ramach oceny zgodności z rynkiem wewnętrznym należy rozróżnić, z jednej strony, przedłużenie pomocy na ratowanie i, z drugiej strony, przyznanie pomocy państwa w formie gwarancji średnioterminowej, która stanowi również środek restrukturyzacyjny (na cały okres restrukturyzacji).
- (66) W kwestii przedłużenia pomocy na ratowanie, pkt 26 wytycznych określa, iż jeśli państwo członkowskie

złożyło plan restrukturyzacji w ciągu sześciu miesięcy od daty zezwolenia lub w przypadku pomocy, która nie została zgłoszona, od daty wdrożenia środka, ostateczny termin na zwrot pożyczki lub na zakończenie gwarancji jest przedłużony aż do momentu, gdy Komisja podejmie decyzję w sprawie planu, o ile Komisja nie zdecyduje, że takie przedłużenie jest nieuzasadnione.

- (67) Zgłoszenie planu restrukturyzacji pozwoliło na kontynuację pomocy na ratowanie po upływie 6 miesięcy. Zgłoszenie to zostało jednak później wycofane przez Włochy. Z pkt 26 wytycznych wynika, iż zgłoszenie planu restrukturyzacji jest warunkiem *sine qua non* przedłużenia pomocy na ratowanie. Jeżeli zatem zgłoszony plan restrukturyzacji zostaje później wycofany, dozwolone przedłużenie pomocy na ratowanie musi zostać anulowane.
- (68) Praktyka decyzyjna Komisji pokazuje (sprawy *Ernault* ⁽¹⁶⁾ i *Huta Cynku* ⁽¹⁷⁾), że w przypadku, gdy nie zgłoszono Komisji planu restrukturyzacji ani planu likwidacji lub, jak w obecnym przypadku, gdy plan restrukturyzacji został wycofany, przedłużenie przedmiotowej pomocy na ratowanie nie może zostać utrzymane po dacie, w której państwo członkowskie wycofało zgłoszenie planu restrukturyzacji.
- (69) Ze względu na fakt, że gwarancja średnioterminowa (na czas realizacji planu restrukturyzacji), mająca w zamierzeniu być zgłoszoną pomocą na restrukturyzację, stanowiła przedłużenie gwarancji pomocy na ratowanie, była ona zgodna z rynkiem wewnętrznym do chwili wycofania zgłoszenia przez Włochy.
- (70) Tym samym zgodność przedłużonej gwarancji pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym należy ocenić, poczynając od następnego dnia po dniu wycofania przez Włochy zgłoszenia (tj. od dnia 24 lipca 2008 r.)

Kwalifikowalność przedsiębiorstwa do pomocy na restrukturyzację

- (71) Przyznanie pomocy państwa przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji może zostać uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu wyłącznie w przypadku, gdy spełnione zostały wszystkie warunki określone w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji.
- (72) Zgodnie z pkt 12 lit. a) i pkt 14 wytycznych, do przyznania pomocy kwalifikują się wyłącznie przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji.
- (73) Zgodnie z pkt 9 wytycznych przedsiębiorstwo, niezależnie od wielkości, zostaje uznane za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, jeżeli ani przy pomocy

⁽¹⁶⁾ Sprawa C 32/05 (ex N 250/05) z dnia 4 kwietnia 2007 r., Dz.U. L 277 z 20.10.2007, s. 25.

⁽¹⁷⁾ Sprawa C 32/06 (ex N 179/06) z dnia 25 września 2007 r., Dz.U. L 44 z 20.2.2008, s. 36.

środków własnych, ani środków, które mogłyby uzyskać od udziałowców/akcjonariuszy lub na rynku, nie jest ono w stanie powstrzymać strat, które bez zewnętrznej interwencji władz publicznych prawie na pewno doprowadzą to przedsiębiorstwo do zniknięcia z rynku.

(74) Zgodnie z pkt 10 wytycznych przedsiębiorstwo zostaje uznane za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w następujących okolicznościach:

a) w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jeżeli ponad połowa jej zarejestrowanego kapitału została utracona, w tym ponad jedna czwarta tego kapitału w okresie poprzedzających 12 miesięcy;

b) w przypadku spółki, której przynajmniej niektórzy członkowie są w sposób nieograniczony odpowiedzialni za długi spółki, jeżeli ponad połowa jej kapitału według sprawozdania finansowego została utracona, w tym ponad jedna czwarta w okresie poprzedzających 12 miesięcy;

c) niezależnie od rodzaju spółki, jeżeli spełnia ona kryteria w prawie krajowym w zakresie podlegania zbiorowej procedurze upadłościowej.

(75) Z pkt 10 lit. a) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji wynika, że bez interwencji zewnętrznej przedsiębiorstwo, które odnotowało znaczną utratę zarejestrowanego kapitału, w nieunikniony sposób zniknie z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej. W jednej ze wcześniejszych decyzji⁽¹⁸⁾ Komisja stwierdziła, iż przedsiębiorstwo posiadające ujemny kapitał jest *a fortiori* uznawane za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji. Również Sąd w wyroku w sprawie Birea⁽¹⁹⁾ potwierdził, iż znaczna utrata kapitału jest istotnie oznaką trudnej sytuacji, oraz że uznanie przez Komisję przedsiębiorstwa posiadającego ujemny kapitał za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji było zasadne.

(76) Legler spełniał kryterium określone w pkt 10 lit. a) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji, ponieważ w roku 2006 posiadał ujemny kapitał (zob. motyw 19).

(77) Komisja pragnie również zauważyć, że Legler został już uznany za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 10 lit. a) wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji w dniu 22 maja 2007 r., kiedy zatwierdzono pomoc na ratowanie.

(78) Po tej dacie sytuacja finansowa Legler nie uległa poprawie. W rzeczywistości w 2008 r. właściwy sąd ogłosił jej upadłość (zob. motyw 16).

(79) Komisja pragnie również zauważyć, iż Legler nie jest nowo utworzonym przedsiębiorstwem w rozumieniu pkt 12 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji.

(80) Zgodnie z pkt 13 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstwo należące lub przejęte przez większą grupę kapitałową w normalnych warunkach nie kwalifikuje się do pomocy w celu ratowania lub restrukturyzacji, z wyjątkiem sytuacji, w której można wykazać, że trudności przedsiębiorstwa są wewnętrzne i nie są wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy oraz że te trudności są zbyt poważne, aby mogły być przezwyciężone przez samą grupę.

(81) Komisja pragnie zauważyć, iż Piltar był jedynie spółką celową, która poza posiadaniem akcji Legler nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej. Z informacji, jakimi dysponuje Komisja, nie wynika, by trudności przedsiębiorstwa były wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy. Ponadto ze względu na fakt, iż Piltar był w 100 % własnością osób fizycznych i nie prowadził działalności gospodarczej poza inwestycjami kapitałowymi w Legler, nie był on w stanie przyczynić się do restrukturyzacji Legler.

(82) W oparciu o powyższe można uznać, iż warunki określone w pkt 9 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji zostały spełnione.

(83) Ze względu na fakt, iż Legler kwalifikuje się do pomocy na restrukturyzację, należy w dalszej kolejności ocenić, czy zostały spełnione warunki zgodności pomocy na restrukturyzację z rynkiem wewnętrznym określone w pkt 32–51 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji.

Skutki wycofania planu dla zgodności środków restrukturyzacyjnych z rynkiem wewnętrznym

(84) Plan restrukturyzacji został jednak przez Włochy wycofany, a tym samym nie są one zobowiązane żadnym planem restrukturyzacji w rozumieniu pkt 35 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji. W następstwie tego Komisja nie może ocenić niezgodnej z prawem pomocy w świetle kryteriów określonych w pkt 32–51 wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji.

(85) Ponadto Komisja wyraża pogląd, iż gwarancji publicznej i zamiany zadłużenia na kapitał nie można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym na żadnej innej podstawie prawnej.

VI. WNIOSKI

(86) Formalne postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 108 ust. 2 Traktatu w sprawie dotacji bezpośredniej w kwocie 13,2 mln EUR należy zamknąć ze względu na fakt, iż Włochy wycofały zgłoszenie i nie zamierzają kontynuować realizacji tego projektu pomocowego.

⁽¹⁸⁾ C 38/07 (ex NN 45/07) Arbel Fauvet Rail SA z dnia 7 października 2010 r. (Dz.U. C 249 z 24.10.2007, s. 17).

⁽¹⁹⁾ T-102/07 Freistaat Sachsen przeciwko Komisji i T-120/07 MB Immobilien Verwaltungs i MB System & Co. przeciwko Komisji.

(87) Komisja uznaje, że gwarancja publiczna i zamiana zadłużenia na kapitał objęte są zakresem art. 107 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 2

Gwarancja publiczna w kwocie 13 mln EUR i zamiana zadłużenia na kapitał w kwocie 383 850 EUR przyznane przez Włochy z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu na rzecz Legler S.p.A. stanowią pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym.

(88) Obydwa środki zostały wdrożone przez Włochy z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu.

Artykuł 3

1. Włochy odzyskują od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 2.

2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki do dnia ich faktycznego odzyskania.

W przypadku gwarancji publicznej odsetki takie nalicza się od następnego dnia po wycofaniu przez Włochy zgłoszenia pomocy na restrukturyzację.

(89) Zgodnie z Traktatem i utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, w przypadku uznania pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym Komisja uprawniona jest do podjęcia decyzji zobowiązującej zainteresowane państwo do jej anulowania lub zmiany⁽²⁰⁾. Trybunał konsekwentnie uznaje, iż obowiązek unieważnienia przez państwo pomocy uznanej przez Komisję za niezgodną z rynkiem wewnętrznym ma na celu przywrócenie poprzedniej sytuacji⁽²¹⁾. W tym kontekście Trybunał uznaje, iż cel zostaje osiągnięty z chwilą spłacenia przez odbiorcę kwot przyznanych w formie niezgodnej z prawem pomocy, przez co następuje utrata jego przewagi w stosunku do własnych konkurentów na rynku i przywrócona zostaje sytuacja sprzed wypłaty pomocy⁽²²⁾.

W przypadku zamiany zadłużenia na kapitał własny odsetki nalicza się od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta.

(90) Zgodnie z tym orzecznictwem art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/99⁽²³⁾ stanowi, iż „w przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta”.

3. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004⁽²⁴⁾ i rozporządzenia Komisji (WE) nr 271/2008⁽²⁵⁾ zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 794/2004.

(91) Tym samym, ze względu na fakt, iż przedmiotowe środki należy uznać za przyznaną niezgodnie z prawem pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym, kwoty pomocy w ramach obydwu środków, tj. odpowiednio 13 mln EUR i 383 850 EUR, muszą zostać odzyskane w celu przywrócenia sytuacji, która istniała na rynku przed przyznaniem pomocy.

4. Włochy anulują wszystkie dotychczas niezrealizowane wypłaty pomocy, o której mowa w art. 2, ze skutkiem od daty przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 4

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 2, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.

2. Włochy zapewniają wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

(92) W przypadku gwarancji publicznej pomoc powinna zatem zostać odzyskana, poczynając od następnego dnia po wycofaniu przez Włochy zgłoszenia pomocy na restrukturyzację, tj. od dnia 24 lipca 2008 r., i zostaje powiększona o odpowiednie odsetki do dnia jej faktycznego odzyskania.

Artykuł 5

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Włochy przekazują Komisji następujące informacje:

(93) W przypadku zamiany zadłużenia na kapitał własny do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki, począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta, tj. od dnia 31 maja 2007 r., do dnia jej faktycznego odzyskania,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Formalne postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 108 ust. 2 Traktatu w sprawie dotacji bezpośredniej w kwocie 13,2 mln EUR na rzecz spółki Legler S.p.A. zostaje zamknięte.

a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy), do odzyskania od beneficjenta;

b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;

c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

⁽²⁰⁾ Sprawa C-70/72 Komisja przeciwko Niemcom, pkt 13.

⁽²¹⁾ Sprawy połączone C-278/92, C-279/92 i C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 75.

⁽²²⁾ Sprawa C-70/75 Belgia przeciwko Komisji, pkt 64–65.

⁽²³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽²⁴⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 82 z 25.3.2008, s. 1.

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 2, Włochy na bieżąco informują Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Włochy bezzwłocznie przedstawiają informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Włochy dostarczają również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 marca 2011 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący
